

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Academie voor Schone Kunsten te Kontich

Hoofdstructuur dko

Instellingsnummer 49742
Instelling Gemeentelijke Academie voor Schone Kunsten
directeur Bart LAERENBERGH
adres Mechelsesteenweg 140 - 2550 KONTICH
telefoon 03-457.42.35
fax
e-mail gask@Kontich.be
website/URL www.gask.be
Bestuur van de instelling 960989 - Gemeentebestuur van Kontich te
KONTICH
adres Gemeenteplein 1 - 2550 KONTICH

Dagen van het doorlichtingsbezoek 8/01/2013, 9/01/2013, 10/01/2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 10/01/2013
Datum bespreking verslag met de instelling 20/02/2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Hilde Quix
Teamleden William Ploegaert
Luc Ponet

Deskundige(n) behorend tot de nihil
administratie

Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING.....	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Opties/instrumenten in de focus.....	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE ACADEMIE AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 beeldende kunst - algemeen beeldende vorming (graad: l).....	7
3.2 beeldende kunst - beeldende vorming (graad: m).....	8
3.3 beeldende kunst - kunstgeschiedenis (graad: h5).....	10
3.4 beeldende kunst - schilderkunst (graad: h5)	11
3.5 beeldende kunst - tekenkunst (graad: h5)	13
3.6 beeldende kunst - vrije grafiek (graad: h5).....	14
4. BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?	15
4.2 Begeleiding.....	16
4.3 Evaluatie	17
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE	19
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE	19
6.1 Wat doet de academie goed?.....	19
6.2 Wat kan de academie verbeteren?	20
6.3 Wat moet de academie verbeteren?	20
7. ADVIES.....	21
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	21

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Gemeentelijke Academie voor Schone Kunsten te Kontich kende rond de eeuwwisseling een hoogtepunt in het leerlingenaantal. Het 19^e eeuwse burgerhuis met daar aanpalend conciërgewoning en een moderne nieuwbouw werden al snel te klein. Een rationele organisatie zorgt er momenteel voor dat alle klassen dubbel tot driedubbel gebruikt worden. Een daling van het leerlingenaantal geeft nu iets meer ademruimte. De tevredenheid bij de leerkrachten en leerlingen is groot. “Er wordt in stilte hard gewerkt, alle leerlingen voelen zich welkom en iedereen kan op zijn eigen tempo les volgen”, dit zowat het motto van de academie.

De academie realiseert voor alle vakken in de focus de leerplandoelstellingen. De lat wordt in alle vakken zeer hoog gelegd. In de lagere en middelbare graad streeft de academie een sterk sturende leergerichte aanpak na. In de lagere graad heeft dit tot gevolg dat sommige leerplandoelen, zoals creativiteit, zelfstandigheid en persoonlijkheid minder aandacht krijgen. In de middelbare graad komen deze leerplandoelen in de laatste twee jaar aan bod. Er zijn duidelijke leerlijnen uitgeschreven die vooral tot doel hebben een technisch-artistiek hoogstaand product te kunnen tentoonstellen.

Dankzij de hoge vakdeskundigheid van de leerkrachten, een leerlinggerichte leerbegeleiding en het gebruik van heel wat didactisch materiaal, zijn de resultaten in de ateliers schilderkunst, tekenkunst en vrije grafiek van een hoog niveau.

De academie beschikt niet over een goedgekeurd nascholingsplan. Er is heel wat deskundigheid in de academie aanwezig. Er zijn heel wat individuele initiatieven, er worden heel wat extra muros-activiteiten georganiseerd. Momenteel ontbreekt hier de samenhang tussen de verschillende activiteiten en wordt de aanwezige expertise te weinig aangesproken. Zoals hoger aangegeven, is er een sterke ondersteuning in het technische en artistieke leerproces aanwezig. Leerlingen krijgen voldoende feedback op hun prestaties en op hun leerproces. De evaluatiefiche, die voor alle graden dezelfde is, wordt als basis voor het gesprek gebruikt. De evaluatiecriteria sluiten te weinig aan op de leerplandoelstellingen. Ook de mondelinge rapportering over de evaluatie is voor alle graden dezelfde. Een bijsturing van zowel de evaluatie zelf als de rapportering waarbij men meer aansluiting zoekt bij de leerplandoelen, de leerbegeleiding en de leerlingen zelf, dringt zich op.

De Gemeentelijke Academie voor Schone Kunsten straalt een gemoedelijke en familiale sfeer uit. De directie leidt als een goede huisvader zijn team. Heel de organisatie van de academie rust op zijn schouders. Delegeren en laten participeren zijn twee eenvoudige tools die ervoor kunnen zorgen dat de verantwoordelijkheid door heel het team gedragen wordt.

Visieontwikkeling maar vooral kwaliteitszorg, waarbij niet alleen het niveau van de producten maar ook de processen ernaar toe bewaakt worden, kunnen ontstaan vanuit deze participatieve attitude. Zoals de academie sterk aanleunt bij de hedendaagse kunst zo ligt er nog een uitdaging klaar om met een hedendaagse blik de academie te managen.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie opties/instrumenten en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Opties/instrumenten in de focus

Vak/Optie per studierichting

beeldende kunst	algemeen beeldende vorming (graad: l)
beeldende kunst	beeldende vorming (graad: m)
beeldende kunst	kunstgeschiedenis (graad: h5)
beeldende kunst	schilderkunst (graad: h5)
beeldende kunst	tekenkunst (graad: h5)
beeldende kunst	vrije grafiek (graad: h5)

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Logistiek

Welzijn

Veiligheid

Gezondheid en hygiëne

Milieu

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3. VOLDOET DE ACADEMIE AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde opties/instrumenten het volgende op:

3.1 beeldende kunst - algemeen beeldende vorming (graad: I)

Voldoet

Motivering

De lat wordt hier steeds hoog gelegd. Een strikte, sterk sturende en uitgebreid gedocumenteerde begeleiding zorgt er voor dat de leerlingen de gestelde leerplandoelen bereiken. Deze leergerichte aanpak is een bewuste keuze. Ontwikkelingsdoelen omtrent creativiteit, persoonlijkheid en zelfstandigheid komen daardoor op het tweede plan.

Vaststellingen

Outputgegevens <i>Outcomes</i>	De lagere graad maakt bijna de helft uit van het totale aantal leerlingen, wat iets minder is dan het landelijk gemiddelde. Ten opzichte van tien jaar geleden is dit leerlingenaantal echter met meer dan 30% afgenomen. Volgens de directie is dit te wijten aan een te lang aanslepend accommodatieprobleem en de concurrentie van andere muzische initiatieven in de gemeente. Ook een denataliteit ten gevolge van een te kleine instroom van jonge gezinnen zou volgens de directie een rol spelen. De leerlingen blijken niettemin een trouw publiek te zijn. De doorstroomcijfers tonen een consequent verloop van het ene leerjaar naar het volgende. Het oprichten van wijkafdelingen of filialen is voor de directie geen optie.
Onderwijsaanbod <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Elke leraar beschikt over een jaarplan dat is gerelateerd aan het leerplan. Het jaarplan wordt begeleid door een persoonlijke visietekst. Alle visieteksten werden verzameld in het schoolwerkplan en het artistiek-pedagogisch plan. De leerkrachten bundelen hun opdrachten in de vorm van lesvoorbereidingen in mappen, aangevuld met voorbeelden en afbeeldingen van resultaten. Het getuigt van een sterke systematiek die ook zichtbaar wordt in de manier van lesgeven. Er is een drang tot onderwijzen merkbaar, met een sterk sturend karakter. De lat wordt stelselmatig hoog gelegd. Begripsvermogen en motoriek van de kinderen worden hoog ingeschat en getraind bij elke opdracht. In alle klassen heerst een navenante discipline. Door de sterk sturende begeleiding worden de leerplandoelen bereikt. Dit betreft dan voornamelijk het verwerven van technische vaardigheden. De leerplandoelen omtrent creativiteit, zelfstandig werken en persoonlijkheidsontwikkeling worden hierbij, zeker in de eerste leerjaren, naar de achtergrond gedrukt. Net als in de andere graden (zie aldaar) is deze leergerichte aanpak echter een doelbewuste keuze.
Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Groeperingsvormen</i>	De leerlingen worden volgens leeftijd ondergebracht in leerjaren. Sommige groepen bestaan uit één leerjaar, andere groepen vormen graadsklassen. Alle leerlingen volgen twee lesuren per week. Opvallend is de keuze om deze twee lesuren te onderbreken met een pauze van 10 minuten (die bij de totale lesduur wordt opgeteld). In totaal zijn de leerlingen dus 110 minuten per week op de academie.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De leerkrachten zorgen voor een grote hoeveelheid aan voorbeelden bij het aanbrengen van de opdrachten. Zij doen daarvoor vaak een beroep op de bijzonder goed gestoffeerde academiebibliotheek. Ook informatie

die via het Internet beschikbaar is wordt vaak geraadpleegd. De uitrusting van het atelier grafiek kan worden gebruikt bij specifieke opdrachten. De leerkracht vrije grafiek staat daarvoor ter beschikking via uren pedagogische coördinatie.

Infrastructuur	Door plaatsgebrek worden de ruimtes in de academie over het algemeen dubbel en bijwijken zelfs driedubbel gebruikt. De ruimtes zijn groot genoeg en beschikken over het noodzakelijke aangepaste meubilair maar kunnen niet tot specifieke leeromgevingen worden gemaakt. Volgens de leerkrachten vergt dit overleg maar vaak ook improvisatie. Wrijvingen omtrent materiaal en territorium zorgen soms voor frustratie. Het noopt anderzijds ook tot creatieve oplossingen die de leerkrachten dan weer als stimulerend ervaren.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De evaluatie gebeurt via evaluatiefiches waarop bepaalde, voor de gehele academie gelijke, criteria worden afgevinkt. De leerkrachten zijn hiermee niet helemaal tevreden. Er wordt gewerkt aan een ander, meer gedifferentieerd evaluatiesysteem.
Rapporteringspraktijk	Er is geen structureel oudercontact en de leerlingen krijgen mondelinge feedback. Er is weinig transparantie omtrent de criteria en de quoterings. Leerlingen noch ouders krijgen inzage in de evaluatiefiches.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Het sterk begeleidende karakter van het lesgeven zorgt voor een bijzondere aandacht voor elk individu. Het brengt elkeen naar een vooropgesteld resultaat van een niveau dat aan de leerplandoelen is gekoppeld. Bij de overgang van de ene leeftijdsgroep naar de andere worden de door de leerling bereikte competenties via de evaluatiefiches meegegeven aan de volgende leerkracht.
Socio-emotionele begeleiding <i>Klasklimaat</i> <i>Sociale vaardigheden</i>	In de meeste klassen van de lagere graad heerst een discipline die het gevolg is van een strikte begeleiding (cfr. supra)
Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i> <i>Verspreiding van expertise</i>	Navorming wordt door de directie aangemoedigd. Uitwisseling van expertise gebeurt niet of nauwelijks.

3.2 beeldende kunst - beeldende vorming (graad: m)

Voldoet

Motivering

De leerplandoelen worden bereikt door middel van een sterk leergerichte aanpak in de eerste leerjaren. In de laatste twee leerjaren wordt een meer leerlinggerichte aanpak gehanteerd. Door het uitwerken van een persoonlijk thema komen ook de minder op techniek gerichte leerplandoelen op het voorplan.

Vaststellingen

Outputgegevens <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i>	De middelbare graad levert iets meer dan 20% van het totale aantal leerlingen. Dat komt vrijwel overeen met het landelijk gemiddelde. Deze afdeling kende de laatste vijf schooljaren een aanzienlijke daling van het aantal leerlingen (van 149 naar 95) maar krabbelt daar momenteel terug bovenop. Volgens de directie heeft dit alles te maken met vriendengroepen die plotseling afhaken. In de middelbare graad volgen
---	--

zowel jongeren onder de 18 jaar als volwassenen van boven de 18 jaar les. Enkel bij deze laatste is er een doorstroming naar de hogere graad.

Onderwijsaanbod <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Actief en constructief leren</i>	De leerkrachten beschikken over een jaarplan dat is gebaseerd op de leerplandoelstellingen. Het jaarplan gaat vergezeld van een visietekst. De opdrachten worden in de lesvoorbereidingen geformuleerd. Uit het lesrooster blijkt dat de beeldende vorming in deze afdeling duidelijk wordt opgesplitst in de verschillende onderdelen (kleur/vorm, waarneming, animatie). Het zijn telkens de verschillende leerkrachten die aan deze opsplitsing een concrete invulling geven. Daarbij worden soms accenten gelegd zoals een specifieke belangstelling voor vormen van street-art. Net als in de lagere graad worden de leerplandoelen bereikt door middel van een leergerichte aanpak. Enkel in de laatste twee leerjaren wordt er meer leerlinggericht gewerkt. De leerlingen wordt dan opgedragen een zelf gekozen thema uit te diepen tot een voldragen eindwerk. Leerplandoelen als zelfstandigheid, zelfevaluatie en creatieve verbeelding komen hier dan ook meer op het voorplan dan in de lagere graad.
Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Groeperingsvormen</i>	De leerlingen (-18 jaar) worden doorgaans onderverdeeld in graadsklassen (1/2, 3/4 en 5/6). De volwassenen in de jaren 5 en 6. Zij volgen allen de voorgeschreven 4 lessen per week.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Net als in de lagere graad zorgen de leerkrachten voor een belangrijke input van voorbeelden en verwijzingen. Dit gebeurt aan de hand van de vele boeken uit de goed uitgebouwde academiebibliotheek. Voor het vakonderdeel 'animatie' is voldoende digitale apparatuur ter beschikking van de leerlingen.
Infrastructuur	Het meervoudig gebruik van de lokalen (cfr. supra) bezorgt vooral de klas 'animatie' heel wat hoofdbrekens. Voor de realisatie van 'stop motion' films is een vaste setting immers noodzakelijk. Het voortdurend opstellen en afbreken van apparatuur en meubilair zorgt over het algemeen voor flink wat tijdverlies.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De evaluatiepraktijk verschilt weinig van deze die in de lagere graad wordt gehanteerd. Ook hier werkt men aan een meer gedifferentieerde werkwijze. Belangrijk verschil is dat voor het eindwerk van de laatstejaarsleerlingen een externe jury wordt aangesproken, net als in de hogere graad (zie aldaar).
Rapporteringspraktijk	De rapportering gebeurt mondeling. Er is weinig transparantie voor wat betreft de criteria. De evaluatiefiches worden niet ter inzage aan de leerlingen gegeven. De laatstejaars worden niet tot de juryberaadslaging toegelaten.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Ook in deze afdeling is de aanpak aanvankelijk zeer leergericht. Elke leerling wordt via een stap-voor-stap begeleiding naar een vooropgesteld doel geleid. Pas in de laatste jaren mag de leerling zich in een persoonlijk thema meer zelfstandig bewegen. Ook de volwassen leerlingen worden sterk bij de hand genomen. Via de evaluatiefiches krijgen de leerkrachten inzicht in de bereikte competenties van elke leerling die naar een volgend jaar doorstroomt.
Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i> <i>Verspreiding van expertise</i>	Navorming wordt door de directie aangemoedigd. Uitwisseling van expertise gebeurt niet of nauwelijks.

3.3 beeldende kunst - kunstgeschiedenis (graad: h5)

Voldoet

Motivering

Het vak voldoet aan bij de leerplandoelstellingen. Naast aandacht voor de algemene chronologie is er een focus op de 19de en 20ste eeuw. Daarmee sluit het vak aan op de belangstellingpunten in de praktijkateliers. De leerbegeleiding wisselt af tussen doceren en interactieve oefeningen.

Vaststellingen

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i>	De meeste leerlingen volgen het vak zoals vereist. Leerlingen die het vak niet volgen worden aangeduid als 'niet geslaagd' voor het geheel van hun leerjaar. De leerlingen presteren voor dit vak doorgaans goed en vaak zelfs zeer goed (70, 80 en 90%). Als onderdeel van een opleiding zijn geen verdere doorstromingsgegevens of andere outcomes van toepassing.
Onderwijsaanbod	Door ziekte van de leerkracht tijdens de periode van doorlichting kon er geen lesmoment worden bijgewoond. In het schoolwerkplan wordt gewag gemaakt van het feit dat de lessen zoveel mogelijk chronologisch gekaderd worden. De nadruk ligt daarbij (in samenspraak met de studenten) op de kunst van de 19 ^{de} en 20 ^{ste} eeuw. Daar bevinden zich voor de studenten nog de meeste hiaten in hun kennis van kunstenaars en kunstrichtingen. Een stroming als het impressionisme komt in de eerste jaren van de atelierwerking vaak aan bod en krijgt dan ook in dit vak een bijzondere aandacht. Regelmatig worden museum- of tentoonstellingsbezoeken ingelast ter ondersteuning van de lessen. Tegelijk bieden deze uitstappen de gelegenheid om de actualiteit te bespreken en kunstenaars of kunststromingen die niet direct in het jaarprogramma zijn opgenomen aan bod te laten komen.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Er is voldoende IT materiaal en er kan ook gebruik worden gemaakt van de omvangrijke academiebibliotheek
Infrastructuur	De lessen kunstgeschiedenis gaan door in een praktijkatelier (grafiek) dat op die specifieke lesmomenten niet bezet is. Zoals alle andere leerkrachten in deze academie beschikt het vak kunstgeschiedenis niet over een eigen stek maar moet het lokaal dus delen met andere gebruikers.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Betrouwbaar</i>	De leerlingen krijgen gedurende het schooljaar verschillende taken. Deze worden zowel mondeling als schriftelijk opgelost. Op het einde van het schooljaar is er een aanvullende schriftelijke proef. Deze proeven focussen op de kennis van vormelijke en inhoudelijke aspecten van het kunstwerk en de chronologie van kunststromingen. Op deze manier wordt het inzicht van de leerling in formele en inhoudelijke kunsthistorische verbanden getoetst, niet alleen op het einde maar ook in de loop van het schooljaar.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i>	De lessen worden ondersteund met de projectie van powerpoint-presentaties. Interactie wordt hier als zeer belangrijk beschouwd. Er wordt niet louter ex cathedra gewerkt. Er zijn discussies en soms worden in groep kleine taken tijdens de lessen afgewerkt. De leerkracht ziet zichzelf als een 'go-between' tussen theorie en praktijk. Museum- of tentoonstellingsbezoeken worden omkaderd door middel van specifieke lessen. Dit geeft de leerkracht de gelegenheid om verbanden aan te reiken die er bestaan tussen kunstrichtingen die niet onmiddellijk na elkaar komen maar wel vormelijke of inhoudelijke gelijkenissen hebben. De leerlingen wordt getracht de bezieling die uitgaat van het kunstwerk te laten aanvoelen.

3.4 beeldende kunst - schilderkunst (graad: h5)

Voldoet

Motivering

De leerplandoelen worden in de loop van de vijfjarige cyclus gerealiseerd. Het vaste voornemen van de leerkrachten om dit resultaat te halen, resulteert in een nauwgezette begeleiding van elke leerling, met veel input en een kritische evaluatie.

Vaststellingen

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i>	In tien jaar tijd is het leerlingenaantal in deze optie afgegleden van 85 naar iets meer dan 60, een vermindering met bijna 25%. Voor een academie met een totaal leerlingenaantal tussen 450 en 500 blijft dit niettemin een sterk bevolkte afdeling. Er is een aanbod voor zowel dag- als avond/weekendcursisten. Uit de slaagcijfers blijkt dat er streng wordt beoordeeld, wat voor een deel de uitval van leerlingen kan verklaren. Er is geen specialisatiegraad (deze werd stopgezet met ingang van het schooljaar '95-'96). Afstuderenden uit deze optie stromen wel terug in via andere opties zoals de Tekenkunst, Vrije Grafiek of het experiment Projectatelier.
Onderwijsaanbod <i>Referentiekader planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Net zoals in de andere afdelingen overheerst een leergerichte aanpak in de eerste jaren. De nadruk ligt er op het verwerven van 'skills'. Men durft zover te gaan dat men een beginnende student de garantie geeft op het einde van het schooljaar een zeker technisch niveau te behalen. In de latere jaren wordt er meer leerlinggericht gewerkt, met meer aandacht voor het verhaal van de leerling. Elke fase in het traject van de leerling vertrekt evenwel vanuit een specifieke opdracht. Deze opdrachten putten de leerkrachten uit een veelheid van lesvoorbereidingen die in jaarplannen worden verzameld en gedocumenteerd. De ambitie van de leerkrachten om de gestelde leerplandoelen te bereiken brengt hen er toe de leerlingen bij de hand te nemen en stap voor stap verder te brengen. De leerlingen ervaren dit niet als storend maar voelen er zich integendeel door 'gediend'. Deze sturende begeleiding mag dan ook worden beschouwd als een kenmerk van deze academie, zeker voor wat de ateliers Schilder- en Tekenkunst betreft. In het experiment 'Projectatelier' ligt de benadering enigszins anders. Zo ook bij het atelier Vrije Grafiek (zie aldaar).
Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Groeperingsvormen</i>	Deze academie volgt het principe van vijf leerjaren in de hogere graad à acht lesuren per week. Er is een opdeling in leerjaren: het eerste en tweede jaar zijn aparte ateliers; derde, vierde en vijfde jaar worden samengevoegd. Deze groeperingsvorm komt overeen met het leerconcept dat in de eerste twee jaren sterk gericht is op het verwerven van technische vaardigheden en inzichten en in de latere jaren meer focust op zelfstandig werk. In de eerste twee jaren zijn de opdrachten meestal klassikaal, in de volgende jaren is de opdracht gericht op het concipiëren en uitwerken van een persoonlijk thema. Hierdoor komen alle leerplandoelstellingen in de loop van de gehele cyclus aan bod.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De leerling krijgt veel input van de leerkracht door middel van voorbeelden en suggesties. Men maakt hiervoor dankbaar en veelvuldig gebruik van de goed uitgeruste academiebibliotheek. Ook het Internet en andere digitale bronnen zorgen voor voldoende informatie. De ateliers schilderkunst kunnen beschikken over degelijke schildersezels

en werktafels. Er zijn stapelrekken om de doeken en tekenplanken op te slaan. Elke leerkracht beschikt over een eigen materiaal- en voorraadkast.

Infrastructuur Ondanks het feit dat in een niet al te ver verleden een nieuwe vleugel werd aangebouwd, blijkt de beschikbare oppervlakte van het geheel toch te klein om elk atelier een eigen ruimte te geven. Niet alleen moeten hierdoor de verschillende leerjaren van een optie klassen delen, verschillende klassen worden ook nog eens gebruikt door de kinderen van de lagere graad en de jongeren van de middelbare graad. Dit verhindert het creëren van een eigen biotoop per afdeling of groep en levert soms praktische of organisatorische problemen op. Niettemin heerst er door de open structuur van zowel het oude als het nieuwe gebouw een inspirerende en motiverende artistieke atmosfeer (zie verder bij 'klasklimaat').

Evaluatiepraktijk Het 'dagelijks werk' wordt in groep of individueel, gedurende het ontstaansproces of na afwerking, geëvalueerd. Gedurende het jaar wordt een evaluatiefiche per leerling bijgehouden. Net als in de andere afdelingen bestaat deze fiche uit een aantal algemeen geldende criteria die worden afgevinkt. Er is tevens mogelijkheid tot het toevoegen van commentaar. Deze bijlage geeft de mogelijkheid tot het maken van opmerkingen die niet onmiddellijk aan de te verwerven competenties gelinkt zijn (attitudes e.d.m.). Ook in deze afdeling krijgen de leerlingen geen inzage in deze fiches en blijven oorsprong en aard van de beoordelingscriteria voor de leerling onduidelijk. Op het einde van een cyclus gebeurt de beoordeling door een jury van externen (met een aandeel van 50% in de definitieve quoterings). Deze worden gekozen door de directie op aanbrengen van de leerkrachten. Deze kiezen doorgaans voor collega directeurs en leerkrachten of op z'n minst personen die een notie hebben van het dko-gebeuren. Uit de slaagcijfers blijkt een strenge beoordeling met behoorlijk wat 'onvoldoendes'.

Evenwichtig/representatief
Valide
Betrouwbaar

Rapporteringspraktijk De leerlingen zijn bij de jury niet aanwezig. Er wordt wel voorzien in een uitgebreide mondelinge verslaggeving naar de jury. Uit gesprekken met de leerkrachten blijkt dat men hieromtrent wel de nood voelt een en ander te herbekijken. Het zelfde geldt voor de manier van tussentijds evalueren, de inhoud van de evaluatiefiches en de aard of de wijze van quoteren.

Leerbegeleiding Leerkrachten én leerlingen nemen in verband met de leerbegeleiding vaak het woord 'soigner' in de mond. De leerling wordt bij de hand genomen en voelt zich bediend in zijn leervraag. Dit 'soigner' gebeurt bij elke leerling, ongeacht zijn niveau. Aan de hand van de evaluatiefiches wordt het niveau van de leerling van de ene leerkracht naar de andere meegedeeld.

Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

Socio-emotionele begeleiding In deze academie is men er in geslaagd een open, ongedwongen en zelfs familiale sfeer te creëren. De kleinschaligheid van het gebeuren (minder dan 500 leerlingen) en de openheid van het gebouw dragen hier toe bij. Deze sfeer staat in contrast, maar is kennelijk niet in tegenspraak, met de strikte en strenge leerbegeleiding waardoor in de meeste ateliers een studieuze bedrijvigheid heerst.

Klasklimaat

Deskundigheidsbevordering Onderlinge uitwisseling van kennis (peer to peer teaching) wordt niet formeel georganiseerd maar gebeurt op informele en eerder toevallige wijze.

Nascholingen
Verspreiding van expertise

3.5 beeldende kunst - tekenkunst (graad: h5)

Voldoet

Motivering

De leerplandoelen worden bereikt via een opmerkelijke combinatie van een klassieke inhoud en dito aanpak met zeer hedendaagse didactische instrumenten.

Vaststellingen

Outputgegevens <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i>	Sedert de oprichting in 2003 is deze optie met 45 leerlingen uitgegroeid tot de tweede sterkhouder van de hogere graad (na de optie Schilderkunst). Er is geen specialisatiegraad. Deze optie trekt echter heel wat leerlingen aan die de cyclus in een andere optie hebben gevolgd.
Onderwijsaanbod <i>Referentiekader planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Verticale en horizontale samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	De tekenkunst wordt hier als een volwaardig expressiemiddel beschouwd. Dat neemt niet weg dat ook de rol van de tekening als studie of voorbereiding onderzocht wordt. Er wordt een tekenattitude aangebracht, opmerkelijk genoeg niet altijd aan de hand van schetsboeken. Het tekenen op dragers van allerlei aard wordt als alternatief naar voren geschoven. Ook in deze optie wordt het leren van vaardigheden in de eerste jaren voorop gesteld, met een nadruk op specifiek tekenkundige aspecten als toonwaarden en standpunt. Pas in de latere jaren wordt een persoonlijk thema onderzocht en uitgewerkt.
Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Groeperingsvormen</i>	Er is een specifieke, verticaal georganiseerde groep (jaren 1 t.e.m. 5) die zich tot terug instromende leerlingen richt. Een andere groep volgt de nieuw ingeschreven leerlingen. Eerstgenoemde groep is verticaal georganiseerd (de vijf leerjaren in één atelier), terwijl laatstgenoemde is opgesplitst in een deel met de jaren 1 t.e.m. 3 en een deel met de jaren 4 en 5. Deze opsplitsing loopt gelijk met de leerbegeleiding zoals die hierboven beschreven werd.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De leerkrachten brengen veel voorbeelden en verwijzingen aan. Hiervoor maken zij gebruik van de goed uitgeruste academiebibliotheek of eigen documentatiemateriaal. De ateliers zijn voorzien van voldoende en degelijke tafels en schildersezels voor het rechtstaand werken. Er is een klassiek aanbod van materiaal voor stillevens en er is een naaktmodel ter beschikking. Het digitale instrument wordt hier (zij het enkel in de laatste twee jaren) op een gesofisticeerde manier aangewend om correcties en alternatieven te tonen zonder op de oorspronkelijke tekening van de leerling in te grijpen. Het werk wordt gefotografeerd op tablet en via een tekenprogramma aangepast of bijgewerkt. De leerling ziet aldus zijn werk evolueren zonder het origineel te verliezen. Deze digitale correcties krijgt de leerling naderhand op disc mee naar huis. Dit 'archief' wordt ook gebruikt voor evaluaties (zie aldaar).
Infrastructuur	Ook de ateliers tekenkunst moeten hun ruimtes delen met één of meerdere andere gebruikers, met alle gevolgen vandien.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De evaluaties gebeuren op vrijwel de zelfde wijze als in de optie schilderkunst. Het verschil ligt in de aard van de leerlingen (herinstromers) van de eerste groep en de rol van het digitale archief (cfr. supra) bij de tweede groep. Beide elementen spelen een rol bij de manier van evalueren.

Rapporteringspraktijk	De eindejaarsstudenten zijn niet aanwezig bij de externe jury. Zij krijgen na afloop van de beoordeling een uitgebreide mondelinge rapportering. De evaluatiefiches zijn niet openbaar, de criteria niet transparant.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Er is aandacht voor elke leerling ongeacht zijn niveau. Bij de groep waar zich de meeste herinstromers bevinden, gaat men er al sneller van uit dat de leerlingen of meer ervaring, kennis en kunde beschikken. Via de evaluatiefiches worden de leerlingen doorheen de cyclus opgevolgd.
Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i> <i>Verspreiding van expertise</i>	Er is geen overkoepelend nascholingsplan dat specifieke accenten legt. Navorming wordt niettemin gestimuleerd door de directie.

3.6 beeldende kunst - vrije grafiek (graad: h5)

Voldoet

Motivering

Een bijzonder goed uitgerust atelier en de begeleiding van twee deskundige leerkrachten die elk een deel van de technieken voor zich nemen, zorgen voor het bereiken van de leerplandoelen.

Vaststellingen

Outputgegevens <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i>	Het leerlingenaantal van deze optie schommelt tussen 14 en 30 leerlingen. De fluctuaties zijn onregelmatig en onregelmatig gespreid. Momenteel valt er een lichte daling waar te nemen. Er was een specialisatiegraad die in het schooljaar '95-'96 werd stopgezet (net als bij de optie schilderkunst). Er bevinden zich een aantal leerlingen in deze optie die herinstromen na het voltooien van een cyclus in een andere optie.
Onderwijsaanbod <i>Referentiekader planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Het atelier vrije grafiek wordt begeleid door twee leerkrachten. Zij verdelen onder mekaar een aantal technieken. Er is aandacht voor zowel diepdruk (etsen) als vlakdruk (zeefdruk en lithografie) en hoogdruk (linosnede). Ook elementen uit de toegepaste grafiek zoals typografie komen aan bod. Het verwerven van de nodige technische onderlegdheid is in een optie als deze een vereiste. Dat neemt niet weg dat de teneur in dit atelier meer leerlinggericht is dan in de rest van de hogere graadsateliers. Op deze wijze worden, naast de nodige skills, ook leerplandoelen omtrent creativiteit en zelfstandig werk in de loop van de cyclus bereikt. Eén van de leerkrachten staat ook ter beschikking van leerlingen uit andere opties en graden via coördinatie-uren.
Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Groepeeringsvormen</i>	Het atelier is verticaal georganiseerd. De groep wordt gedurende de volledige vijfjarige cyclus (8 lessen/week) simultaan door twee leerkrachten begeleid. De taakverdeling onder hen gebeurt op basis van de aangebrachte technieken.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Het grafisch atelier is bijzonder goed uitgerust om de veelheid aan technieken te kunnen aanbrenge(n). De installaties zijn redelijk oud maar van professioneel niveau. Ze worden goed onderhouden en functioneren zoals het hoort. De hedendaagse digitale middelen worden aangewend om de mogelijkheden van de traditionele technieken te verbreden. De academiebibliotheek biedt een groot overzicht van zowel technische als artistieke vakliteratuur.
Infrastructuur	Het atelier vrije grafiek is het enige dat, omwille van zijn specifieke

uitrusting, enkel door de leerlingen van deze optie wordt gebruikt. Dat maakt deze ruimte tot een bijzondere en efficiënte leer- en werkomgeving.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De evaluatiepraktijk is identiek aan de rest van de hogere graad, met een jury van externen voor de laatstejaarsstudenten. Bijzondere aandacht gaat hier naar de verschillende vormen van presentatie (portfolio's, boeken e.d.m.)
--	--

Rapporteringspraktijk	De rapportering is identiek aan de rest van de hogere graad.
------------------------------	--

Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	De aanwezigheid van verschillende soorten van leerlingen (beginners zowel als herinstromers) brengt de leerkrachten er toe de leerbegeleiding voldoende te differentiëren.
--	--

Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i> <i>Verspreiding van expertise</i>	De samenwerking tussen de beide leerkrachten noopt tot regelmatige uitwisseling van vakkennis.
--	--

4. BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:
- ondersteuning.

Motivering

Volgende vaststellingen geven een beeld van de mate waarin de academie haar werking op een **doelgerichte** wijze aanpakt.

- Elke vorm van nascholing wordt aangemoedigd maar wordt nog te weinig benut.
- In de academie is nog geen concrete visie ontwikkeld over mogelijkheden en effectiviteit van nascholing/professionalisering. Een formeel, aan interne kwaliteitszorg gekoppeld nascholingsplan werd nog niet ontwikkeld.
- Momenteel is de visie over nascholing en professionalisering of deskundigheidsbevordering erg algemeen en niet gedacht vanuit beleidsvoerende of artistiek-strategische processen.
- Individuele noden en behoeften worden opgevangen door individuele nascholingen.
- De nascholing wordt deels aangestuurd vanuit bepaalde vastgestelde noden, toch behoort elke vorm van professionalisering steeds tot de vrijheid van de leerkracht.

Het bereiken van de vooropgestelde doelen **ondersteunt** de academie met onder andere volgende initiatieven.

- De inrichtende macht voorziet in de nodige middelen om te kunnen voldoen aan de vraag naar professionalisering of individuele nascholing. Elke aanvraag wordt gehonoreerd met een tussenkomst in de onkosten.
- De regelmatige kunstreizen en tentoonstellingsbezoeken, georganiseerd door een leerkracht van de academie, worden beschouwd als bouwstenen tot nascholing en professionalisering. Deze initiatieven kunnen flexibel worden ingepast in de lesopdracht of gelden als extra-muros-activiteit.
- De uitgebreide en geactualiseerde, zeer toegankelijke bibliotheek is een bijzonder sterk instrument ter ondersteuning van de professionalisering van leerkrachten.

Volgende vaststellingen schetsen de **doeltreffendheid** waarmee dit proces verloopt.

- Het effect van individuele nascholing kent een onmiddellijk effect in de eigen klas of het atelier.
- Multiplicatie via vakgroepen, teamoverleg of het aanwenden van interne expertise als vormingscomponent is nog niet aan de orde.
- De leerkrachten beschikken in de meeste gevallen over een hoge tot zeer hoge scholingsgraad. Navorming wordt door de directie aangemoedigd. Uitwisseling van expertise gebeurt niet of nauwelijks.

Volgende vaststellingen, onder andere vanuit de bereikte resultaten, geven een beeld van de mate waarin de academie **ontwikkelingsgericht** werkt.

- Naar aanleiding van de doorlichting werd door de directie post hoc een aantal aandachtspunten omtrent professionalisering, zoals in de academie herkenbaar aanwezig, op papier gezet. Dit document is een eerlijke en realistische weergave van de realiteit en daardoor een goede aanzet voor de verdere participatieve ontwikkeling van een concreet nascholingsplan.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid.

Motivering

Volgende vaststellingen geven een beeld van de mate waarin de academie haar werking op een **doelgerichte** wijze aanpakt.

- Er is een visie op leerbegeleiding uitgeschreven in een schoolwerkplan en een artistiek-pedagogisch plan.
- In de aanvangsjaren van een cyclus wordt voornamelijk leergericht gewerkt, gevolgd door een meer leerlinggerichte aanpak in de eindjaren.
- De evolutie van elke leerling wordt nauwgezet gevolgd met het oog op het bereiken van de leerplandoelen op het einde van een cyclus.
- Er wordt in de aanvangsjaren sterk ingezet op het bereiken van de leerplandoelen die te maken hebben met het verwerven van technische vaardigheden en inzichten. Andere leerplandoelen die meer op zelfstandig werken, creativiteit, experimenteren en persoonlijkheidsontwikkeling zijn gericht, dreigen hierdoor naar de achtergrond te verschuiven. Pas in de eindjaren van de cyclus komen deze meer aan bod.

Het bereiken van de vooropgestelde doelen **ondersteunt** de academie met onder andere volgende initiatieven.

- Het samenstellen van gedetailleerde jaarplannen en lesschema's, aangevuld met documentatiemateriaal, wordt gestimuleerd. Al deze documenten zijn een goede ondersteuning in het begeleiden van cursisten.
- De expertise en het plichtsbewijszijn van het lerarenteam zorgt ervoor dat elke leerling een leertraject kan volgen.
- De academie biedt de leerkrachten en leerlingen voldoende leermiddelen aan.
- Er is een academiebibliotheek die als didactisch instrument kan worden gebruikt en stelselmatig wordt aangevuld met actuele publicaties.
- Er wordt gezorgd voor een aangename en motiverende leeromgeving.

Volgende vaststellingen schetsen de **doeltreffendheid** waarmee dit proces verloopt.

- Vanaf het eerste jaar worden belangrijke aspecten uit de leerplandoelen bereikt. Het leren van technische vaardigheden wordt sterk gestimuleerd, met resultaat.
- De deskundige begeleiding zorgt er eveneens voor dat de leerplandoelen op het einde van een cyclus door de meeste leerlingen bereikt worden. Dit geldt vooral voor de hogere graad omdat men kan veronderstellen dat de leerling daar de gehele cyclus doorloopt. In de lagere en middelbare graad, waar leerlingen al vaker slechts een deel van de cyclus volgen, is dit minder het geval.

Volgende vaststellingen, onder andere vanuit de bereikte resultaten, geven een beeld van de mate waarin de academie **ontwikkelingsgericht** werkt.

- De bespreking van leerlingen gebeurt in het lerarenteam op informele wijze. Uitwisseling van expertise en informatie aangaande leerbegeleiding gebeurt occasioneel.

4.3 Evaluatie

4.3.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- doeltreffendheid.

Motivering

Volgende vaststellingen geven een beeld van de mate waarin de academie haar werking op een **doelgerichte** wijze aanpakt.

- Er is geen evaluatieprocedure opgesteld, een algemene visie moet nog ontwikkeld worden.
- Evaluatie in de lagere graad gebeurt groepsgericht, klassikaal, in de andere graden individueel.
- De academie beschikt over één model van individuele evaluatiefiche.
- De gehanteerde evaluatiecriteria (compositie, techniek, waarneming, contrast, expressie en inhoud) leggen een specifieke link met proces, product en competentie maar niet met het leerplan noch het jaarplan.
- De namen van de evaluatiecriteria kunnen licht variëren ten behoeve van het specifieke vakjargon. Hierdoor is er een zekere gelijkgerichtheid.
- De evaluatie gebeurt met punten en met geschreven toelichting.
- De leerlingen zijn niet op de hoogte van de evaluatiecriteria noch de normering.
- Er is een sterke verhouding tussen de startcompetenties van de leerling en de evaluatie. De mogelijkheden van de leerling en zijn/haar evolutie staan centraal in de beoordeling. Deze beoordeling is hoofdzakelijk niveau- en kwaliteitsgericht.

Het bereiken van de vooropgestelde doelen **ondersteunt** de academie met onder andere volgende initiatieven.

- De bespreking van de evaluatie met de leerlingen (individueel) is een zeer belangrijk gegeven als ondersteuning voor het nastreven en bereiken van de leerdoelen.
- De docenten ondersteunen door middel van de mondeling besproken evaluatie de groei en de evolutie vanaf de beginsituatie (begincompetenties) via het assimileren van kennis en vaardigheden (de leerdoelen) tot het resultaat op het einde van het schooljaar.

- De deskundige jury wordt niet geïnformeerd over beoordelingscriteria en over de evaluatiepraktijk. Traditie en ad hoc communicatie tussen jury, docent en directie dragen bij tot een kwaliteitsvolle beoordeling die niet gebaseerd is op vooraf afgesproken criteria of evaluatiedoelen. De aldus ontstane vaststellingen worden door de docent genoteerd en door deze laatste meegedeeld aan of besproken met de leerlingen.

Volgende vaststellingen schetsen de **doeltreffendheid** waarmee dit proces verloopt.

- De evaluatiefiches en de processen-verbaal geven een goed beeld van de leerresultaten, de verworvenheden en de evolutie van de leerlingen.
- Door de verbale communicatie over de evaluatie wordt aan de leerlingen duidelijk gemaakt waarin ze nog te kort schieten en hoe ze verder kunnen evolueren en groeien, met andere woorden: de evaluatie is gericht op het bespreken van werkpunten.
- De leerlingen hebben door de evaluatie zicht op hun daadwerkelijke prestaties.
- Het effect van de evaluatie resulteert in een krachtige vorm van leerbegeleiding en evolutie.

Volgende vaststellingen, onder andere vanuit de bereikte resultaten, geven een beeld van de mate waarin de academie **ontwikkelingsgericht** werkt.

- Er is behoefte aan overleg over en actualisering van het evaluatiesysteem.

4.3.2 Rapporteringspraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- doeltreffendheid.

Motivering

Volgende vaststellingen geven een beeld van de mate waarin de academie haar werking op een **doelgerichte** wijze aanpakt.

- De rapportering, en dus ook de evaluatie, gebeurt zoals decretaal vooropgesteld: twee maal per jaar.
- Elke rapportering gebeurt uitsluitend mondeling. De leerlingen krijgen geen rapporten noch evaluatiefiches mee naar huis.
- Er zijn geen formele oudercontacten. De directie en de leerkrachten zijn wel altijd bereikbaar voor een gesprek of toelichting.
- Op het einde van elk schooljaar is een persoonlijk onderhoud voorzien tussen leerkracht en leerlingen.
- De (mondelling) rapportering is er op gericht de leerling duidelijke feedback te geven over zijn persoonlijke state of the art en hem aan te moedigen niveau en kwaliteit steeds te verbeteren vanuit een steeds verder evoluerende en overtuigende technische beheersing van consequent ontwikkelde kennis en vaardigheden.

Het bereiken van de vooropgestelde doelen **ondersteunt** de academie met onder andere volgende initiatieven.

- De traditie van orale rapportering wordt gerespecteerd maar vraagt verder geen ondersteuning.
- De evaluatiefiches (rapporten) blijven een intern administratief document.
- De processen-verbaal zijn correct ingevuld, voorzien van de gebruikelijke handtekeningen en blijven netjes geklasseerd beschikbaar op het secretariaat.

Volgende vaststellingen schetsen de **doeltreffendheid** waarmee dit proces verloopt.

- De verbale rapportering is een directe weergave van de evaluatie.

- De wijze van rapporteren draagt, afhankelijk van de leerkracht, bij tot het gewenste ontwikkelingsproces van de leerlingen.

Volgende vaststellingen, onder andere vanuit de bereikte resultaten, geven een beeld van de mate waarin de academie **ontwikkelingsgericht** werkt.

- Er is behoefte aan het ontwikkelen van een hernieuwde, actuele visie over evaluatie en rapportering, een visie die gedragen wordt door het volledige team van directie en leerkrachten.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de academie levert volgende vaststellingen op:

- De directie van de Gemeentelijke Academie voor Schone Kunsten leidt de academie als een goede huisvader. Er heerst een collegiale en familiale sfeer in de academie. De directie is zeer geëngageerd, motiveert en stimuleert het lerarenteam. Hij staat niet alleen in voor de inhoudelijke aspecten van het onderwijs. Hij regelt eveneens de organisatie en de administratie van de academie. Op het moment van de doorlichting was de directie afwezig wegens ziekte en was een directeur ad interim aangesteld.
- De artistieke visie wordt regelmatig bijgewerkt, geactualiseerd en aangepast aan nieuwe tendensen. De academie is zeer gevoelig voor de hedendaagse stromingen in de kunstenwereld en probeert deze ook in het lesgebeuren te integreren. De vele studiebezoeken dragen hier zeker toe bij.
- Informeel overleg in het team zorgt voor een bijna organisch groeien naar beslissingen. De pedagogisch coördinatoren hebben een louter organisatorische opdracht vb opruimen van het atelier, organisatie van de week van de amateurkunsten. Een pedagogische invulling van de opdracht is er niet. Voorlopig is er nog geen participatieve besluitvorming waarbij de directie samen met enkele teamleden een verantwoordelijkheid dragen.
- Het bewaken van de kwaliteit spitst zich voornamelijk toe op het bewaken van een goed niveau van de producten. Voorlopig is er weinig reflectie in het volledige team aangaande de onderwijsprocessen en wordt de kwaliteit ervan te weinig in vraag gesteld.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE

6.1 Wat doet de academie goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het realiseren van de leerplandoelstellingen voor alle vakken in de focus.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het aanwenden van professionele vakkennis.
- Uitgesproken belangstelling voor actuele kunst waarnaar zeer vaak verwezen wordt in de lessen.
- Het creëren van een aangename en motiverende leeromgeving.
- Het creëren en aanwenden van leerinstrumenten (bibliotheek, ICT-middelen).
- De persoonlijke bespreking van elke leerling.
- De rapportering is gekoppeld aan leerbegeleiding en oriëntering.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Sterk geëngageerd leiderschap.
- Het motiveren en stimuleren van de leerkrachten door de directie.
- De aanwezigheid van een artistieke visie op alle niveaus, mede dankzij de hoge scholingsgraad van de leraren.
- De warme en familiale en collegiale sfeer.

6.2 Wat kan de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Aandacht schenken aan de volgende doelstelling: exploreren, experimenteren, zelfstandig evalueren en beschouwen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De multiplicatie van de nascholing.
- Het opstellen van evaluatietools (fiches en criteria).
- De evaluatiecriteria vakspecifiek maken.
- De rapportering transparant maken naar leerlingen en ouders.
- Het uitbreiden van infrastructuur, aangepast aan de noden van een hedendaags kunstonderwijs.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het delegeren van meer verantwoordelijkheden naar leerkrachten.
- Het formuleren van duidelijke pedagogische opdrachten voor de coördinatoren.
- Het implementeren van gestructureerd overleg en intervisie.
- Het uitbouwen van een kwaliteitszorgsysteem niet alleen voor het artistieke eindproduct, ook voor de onderwijsprocessen.
- Het uitbreiden en bijscholen van de administratieve ondersteuning.

6.3 Wat moet de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

Wat betreft de regelgeving:

- Een goedgekeurd nascholingsplan

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor beeldende kunst.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Hilde Quix

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname

Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: